

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 30.11.2020

Vår ref: 20/04424-3

Deres ref:

Hørings svar fra Oslo bispedømmeråd: Kirkevalget - overordnede problemstillinger

Oslo bispedømmeråd behandlet på sitt møte 2. november 2020 høringen Kirkevalget – overordnede problemstillinger (sak 86/20) og sender med dette inn følgende hørings svar:

2. Modell for listevalg ved valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Hvilken modell ønsker dere?

Oslo bispedømmeråd ønsker modell B som ny valgordning for Kirkevalget i 2023. Et flertall på åtte ønsker denne ordningen.

Et mindretall på tre medlemmer støtter hverken modell A eller B, men ber Kirkerådet utarbeide et nytt alternativ.

Flertallets begrunnelse for modell B:

Erfaringene med asymmetriske lister fra valgene i 2015 og 2019 tilsier etter vår mening at en ordning med selvstendige nomineringsgrupper som stiller til valg bør bli normalen i valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Kun dersom det ikke er noen grupperinger som stiller lister, bør det nedsettes en nominasjonskomité i bispedømmet. Det bør regelfestes at selvstendige nomineringsgrupper kan be menighetene om forslag på kandidater til sine lister.

Enhver modell har sine styrker og svakheter. Men en modell B vil rydde av veien mange av utfordringene fra valget i 2019. Samtidig kan det stilles spørsmål ved om modell B kan være uheldig dersom det bare stilles én liste. Flertallet i Oslo bispedømmeråd vil likevel at kirken både skal forutsette og legge til rette for at valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet framover skal skje mellom alternative lister som samler seg om et felles program. Erfaringene fra 2019 tilsier dessuten at lister allerede har etablert seg og at flere grupperinger har lyst til å utvikle kirkedemokratiet videre og gi velgerne opplyste og tydeligere alternativer å velge mellom.

Mindretallets begrunnelse for hverken modell A eller B:

Mindretallet mener at ingen av de to alternativene er ferdig utredet og kan derfor ikke tilslutte seg hverken alternativ A eller B.

Siden Åpen Folkekirke allerede stiller lister i alle bispedømmer er forslaget om en hurtig sammenstilt liste fra Nominasjonskomiteer en ikke aktuell ordning, men kun en mulighet som dekker over at menighetene ikke har fått en plass i modell B.

Slik modell B fremstår i dag vil grunnplanen i Den norske kirke, menighetene representert ved menighetsrådene ikke kunne fremme medlemmer fra kirkens brukere til bispedømmeråd og Kirkemøtet. En modell med selvstendige lister som sentralstyres uten tilknytting til eksisterende strukturer i kirken vil svekke kirkedemokratiet.

Mindretallet i Oslo bispedømmeråd ber derfor Kirkerådet utarbeide et nytt alternativ der selvstendige lister med fast program må ha en forankring i menighetene slik at menighetene kan nominere kandidater til de selvstendige listene.

3. Mulighet for å supplere lister og kandidater ved valg til menighetsråd

Hvilket alternativ ønsker dere?

Oslo bispedømmeråd anbefaler modell to og at det åpnes for supplerende nominasjon uansett hvor mange kandidater det er på nominasjonskomiteens liste. Det bør synliggjøres at kandidater er etternominerte.

4. Kommunikasjon om lister og kandidater ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

Hvilket alternativ ønsker dere?

Oslo bispedømmeråd anbefaler alternativ en. Det bør slås fast at det er listene selv som har hovedansvaret, samtidig som kirkeorganisasjonen tar på seg en rolle i arbeidet for å opplyse medlemmene om valget og de ulike alternativene.

Merknader til dette spørsmålet:

Dette er et spørsmål hvor det er argumenter som taler for de ulike alternativene. Kirkerådet har listet opp. Kommunikasjon om de ulike listenes kandidater og program bør i all hovedsak være listenes ansvar. Samtidig er det utfordrende for grupperingene som stiller til valg å nå alle de stemmeberettigede medlemmene i kirken. Det taler for at kirkeorganisasjonen også bør ha et vesentlig ansvar for å få informert medlemmene om kirkevalget og hva de ulike listene står for. Bispedømmerådets medlemmer har fått mange tilbakemeldinger om at informasjonen til kirkemedlemmene om listene og de ulike kandidatene var mangelfull. Ikke alle medlemmer har tilgang til internett og det må vurderes hvordan alle medlemmene skal informeres godt nok til å kunne ta et opplyst valg.

5. Tid og sted for valg

Oslo bispedømmeråd støtter at bestemmelsen om at kirkelige valg holdes samtidig med og i lokaler i umiddelbar nærhet av valg til Stortinget eller fylkesting og kommunestyre. Det anses tilstrekkelig at dette fastsettes i kirkevalgreglene. Samtidig er det ikke hensiktsmessig at Kirkemøtet til stadighet må ta stilling til dette spørsmålet, noe som kan tyde på at prinsippet slås fast et annet sted enn i valgordningen som sannsynligvis vil revideres hvert fjerde år.

6. Personvalgregler

Fortsatt sperregrense og stemmetillegg ved valg av menighetsråd: Enig / uenig / ingen mening

Oslo bispedømmeråd anbefaler at dagens ordning med sperregrense for nominasjonskomiteens liste og stemmetillegg for lister fra nomineringsgrupper videreføres.

Merknader til spørsmålet:

Om reglene videreføres til å gjelde også for kirkevalget 2023, må Kirkerådet arbeide grundig med en plan for bedre kommunikasjon om valgordningen.

7. Forhåndsstemming

Oslo bispedømmeråd støtter alternativ 3

Merknader til spørsmålet:

Oslo bispedømmeråd har i flere omganger diskutert forhåndsstemming og etterlyst en helhetlig plan for forhåndsstemming. De nåværende reglene fører til at det ikke er godt nok tilrettelagt for forhåndsstemming. Muligheten til å forhåndsstemme er fortsatt for svakt utviklet i de aller fleste steder, også i Oslo bispedømme, selv om vi så en forbedring fra 2015 til 2019.

Bispedømmerådet oppfordrer derfor Kirkerådet til å utrede forslag om at det enkelte bispedømmeråd i samarbeid med fellesrådene, valgstyrene og valgrådet utarbeider en plan for felles forhåndsstemming på sentrale steder i bispedømmet. Kirkerådet må gi tilskudd til dette etter fastsatt budsjett for gjennomføring av felles forhåndsstemming.

Med vennlig hilsen

Elise Sandes e.f.
stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO